

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

CASE Україна

Центр соціально-економічних досліджень

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ДЕРЖАВА, АБО ЗА ЩО Я ПЛАЧУ ПОДАТКИ?

Байдужість до казнокрадства

Історія успіху по-українськи (стати нормальним корупціонером)

**МАХАТЬ СОВКОВОЙ ЛОПАТОЙ
- ОТСТОЙ!
БОЛЬШЕ ЗАРАБОТАЕШЬ КРАЖЕЙ ПРОСТОЙ!**

Чиї гроші у бюджеті: наші міфи

Насправді хто кого годує?

Податки на роботі

Податки на роботі (з доходів, або прямі податки), грн., 2011 рік

	На місяць	На рік
Середня зарплата («брудна»)*	2633	31596
Середня зарплата («чиста»)**	2157	25884
Податок на доходи фізичних осіб, 15%***	381	4572
Єдиний соціальний внесок, 3.6% («сплачується» працівником)	95	1140
Єдиний соціальний внесок, 36.76% (сплачує роботодавець)	968	11616
Загалом податків та соціальних внесків до сплати	1444	17328

* – дані Держкомстату про середньомісячну заробітну плату за усіма секторами.

** – оцінка CASE Україна.

*** – без урахування неоподаткованого мінімального доходу.

Джерело: Державний комітет статистики України, оцінка CASE Україна.

Податки в магазині

Податки в магазині, грн., 2011 рік

	На місяць	На рік
Середні споживчі витрати на одного працюючого,*	2873	34478
включаючи:		
Податок на додану вартість (20% до собівартості товару)	479	5746
Акцизні збори**	129	1548
Імпортне мито**	40	480
Загалом податків на споживання	648	7774

* – з розрахунку 22.0 млн. чол. економічно активного населення у віці 15–70 років на кінець 2012 року.

** – оцінка на основі загальних доходів бюджету від акцизних зборів та імпортного мита.

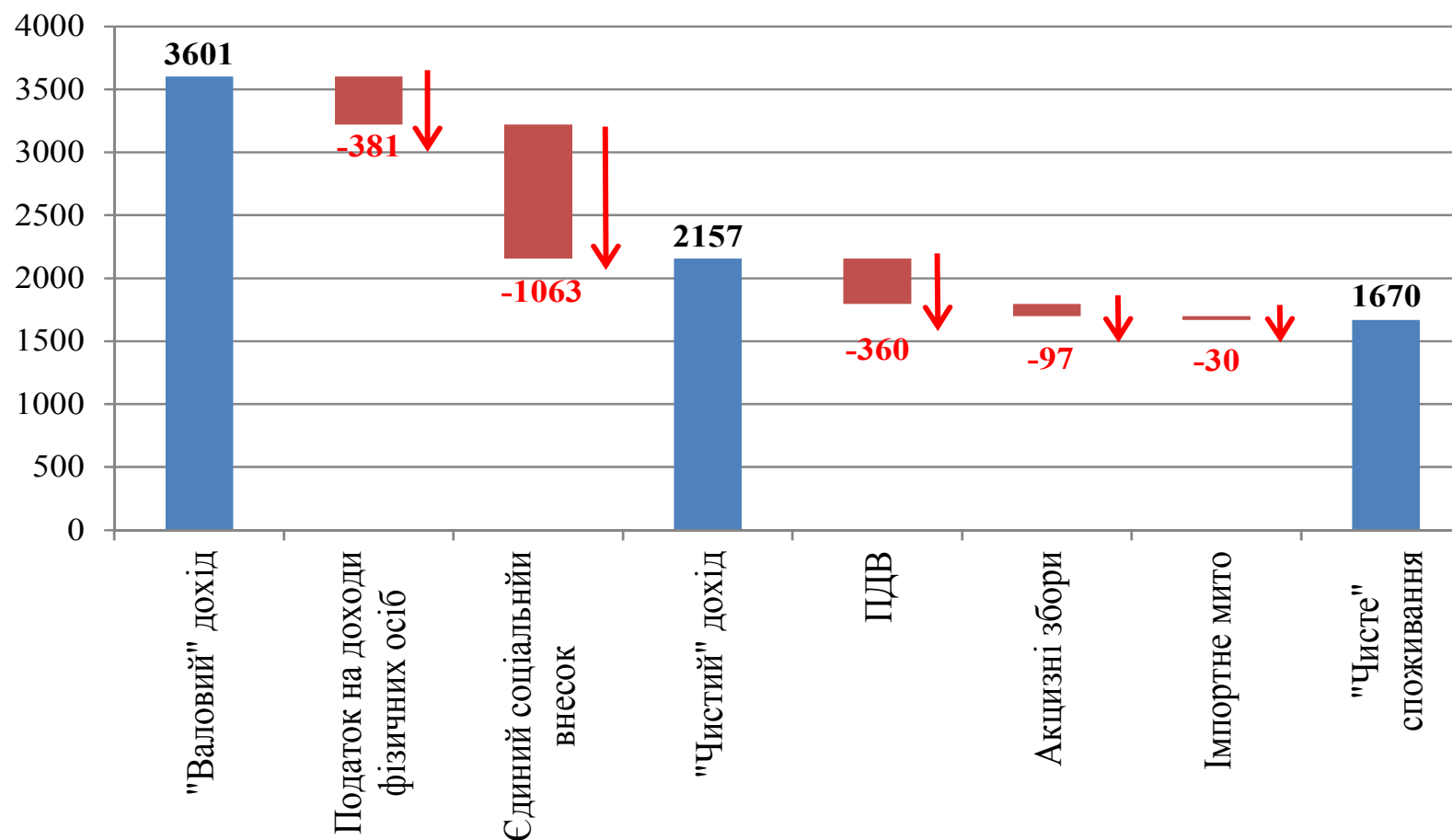
Примітка: споживчі витрати, зазначені у таблиці, розраховуються на основі Обстеження умов життя домогосподарств і включають тіньові доходи. Тому витрати, зазначені у Таблиці 2 перевищують «чисті» доходи, зазначені у Таблиці 1.

Джерело: Обстеження умов життя домогосподарств, Міністерство фінансів України, оцінка CASE Україна.

Податки, які ми платимо щомісяця

2092 грн. податків на місяць із «чистої» зарплати **2157 грн.**

Податки, які ми платимо щороку

Середній українець із офіційною зарплатою 2157 грн. на місяць сплачує до бюджету близько **25.1 тис. грн. на рік.**

Основні джерела наповнення бюджету (центрального та місцевого)

ПДВ, акцизи, імпортне мито та податок на доходи фізичних складають **58.8%** доходів бюджету

Основні джерела наповнення бюджету (центрального та місцевого),

Джерела доходів	Млрд. грн.	Структура
Податок на додану вартість	130.1	32.6%
Податок на доходи фізичних осіб	60.2	15.1%
Податок на прибуток підприємств	55.1	13.8%
Акцизи	33.9	8.5%
Оплата за надані послуги державними установами (так звані «Власні надходження бюджетних установ»)	31.5	7.9%
Рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси	21.2	5.3%
Прямі трансферти від НБУ	11.9	3.0%
Плата за землю	10.7	2.7%
Ввізне мито	10.5	2.6%
Адміністративні збори та платежі (ліцензії, державне мито, судовий збір тощо)	4.5	1.1%
Інше	29.0	7.3%
Загалом доходи бюджету	398.6	100%

Джерело: Міністерство фінансів України

Джерела наповнення пенсійного фонду

33.3% доходів Пенсійного фонду це трансферти з центрального бюджету

Джерела наповнення пенсійного фонду

Джерела доходів	Млрд. грн.	Структура
Єдиний соціальний внесок	135.6	63.9%
Дотація на виплату пенсій (з державного бюджету)	40.6	19.1%
Покриття дефіциту (з державного бюджету)	17.8	8.4%
Позичка на покриття касових розривів (з державного бюджету)	12.4	5.8%
Інше	5.9	2.8%
Загалом доходи Пенсійного фонду	212.1	100%

Джерело: Пенсійний фонд України

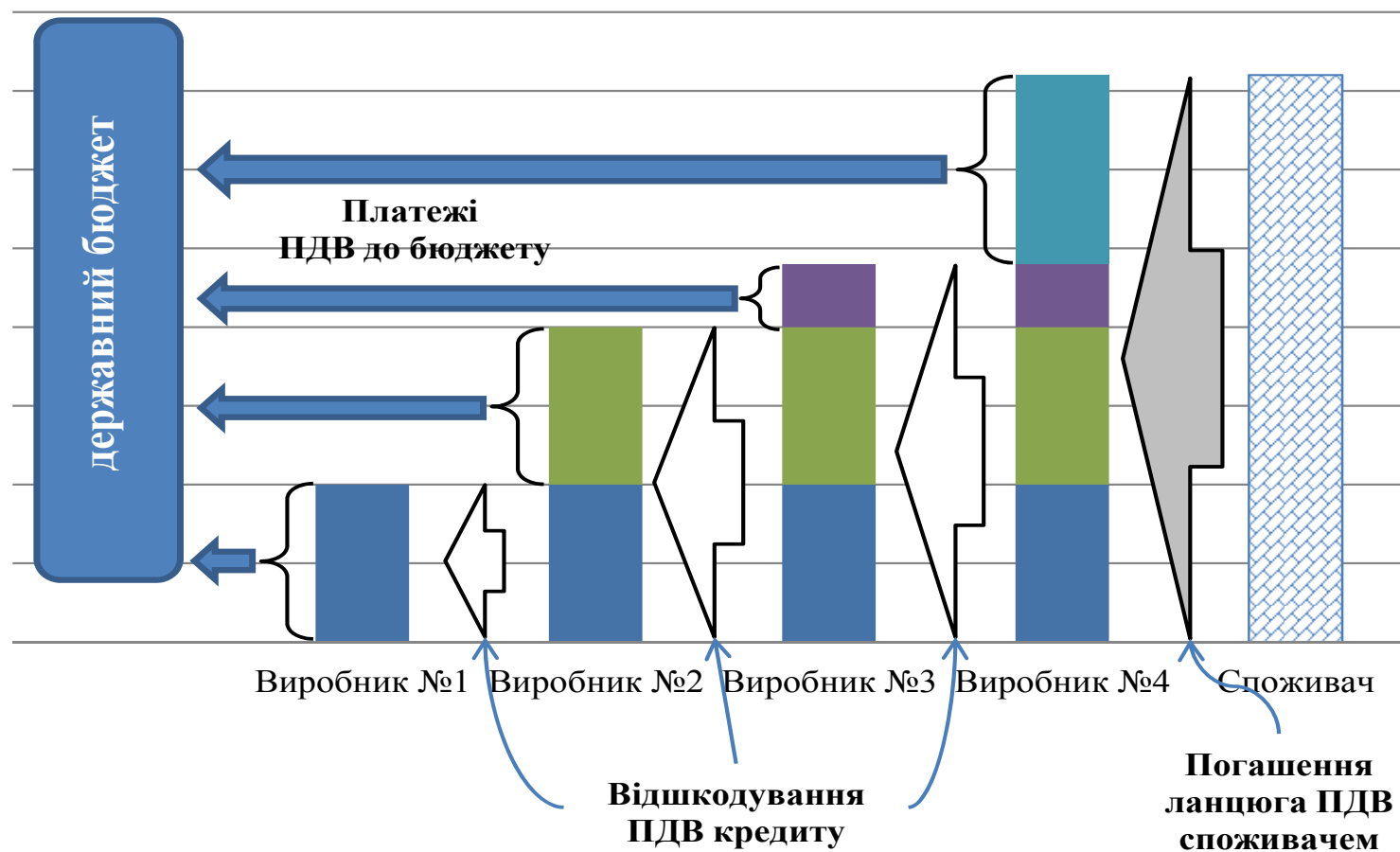
Податковий агент

Загадка ПДВ

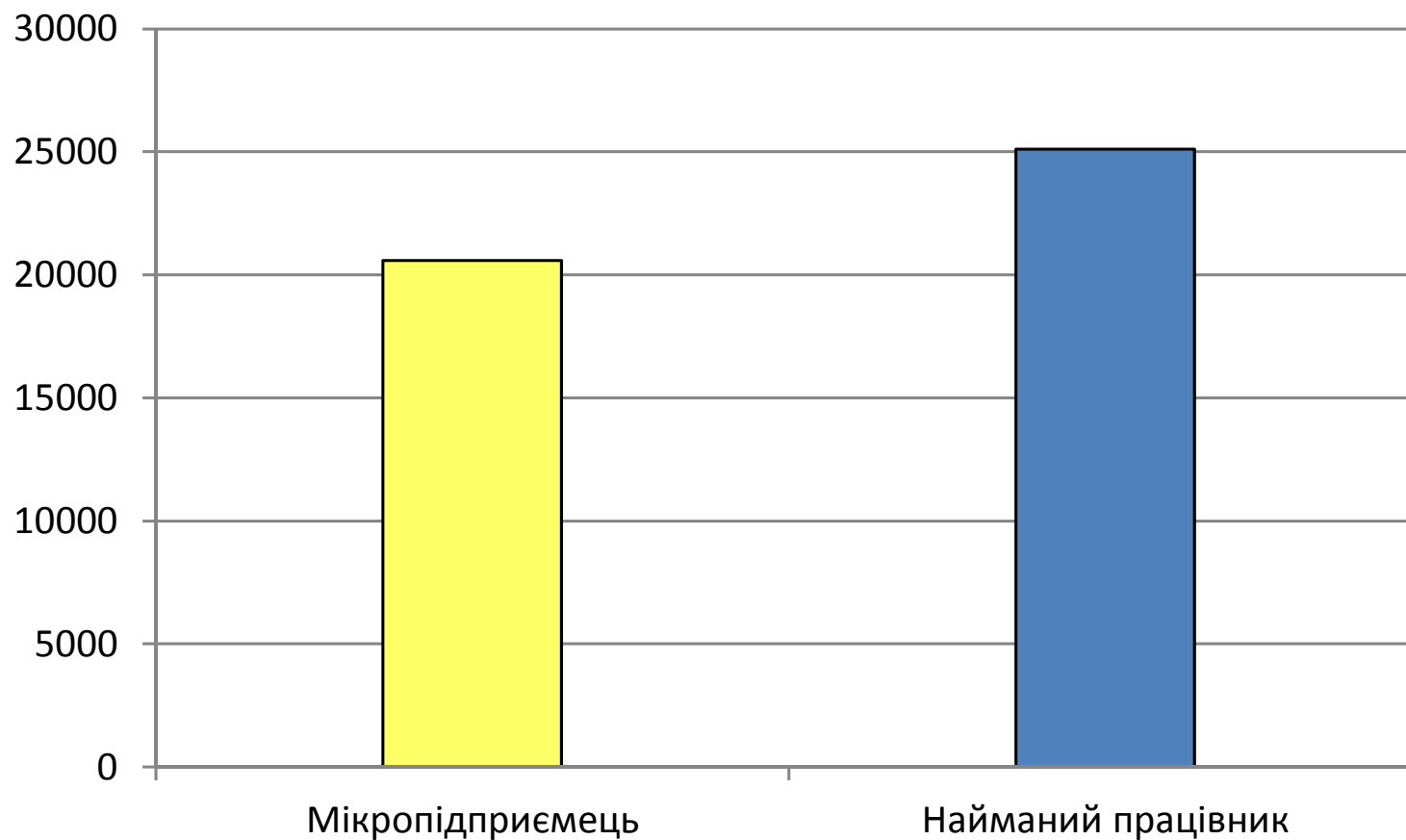
Умовна схема кредитування бюджету через ПДВ

Скільки платять мікропідприємці?

Сплачені податки на рік, грн.

Скільки платять мікропідприємці?

Податки зі «спрощенця», грн.

	На місяць	На рік
Середні витрати «спрощенця»,*	4150	49800
включаючи:		
Податок на додану вартість (20% до собівартості товару)	692	8304
Акцизні збори	260	3120
Імпортне мито	80	960
Податки на споживання	1032	12384
Єдиний податок**	303	3632
Єдиний соціальний внесок***	381	4572
Загалом сплачених податків	1716	20588

* – дані за 2011 рік.

** – дані, наведені станом на 2012 рік, коли ефективна ставка оподаткування «спрощенців» була збільшена (див. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності», від 4 листопада 2011 року N 4014-VI).

*** – з розрахунку мінімально допустимої ставки 34.7% від мінімальної зарплати станом на 2012 рік.

Джерело: Обстеження умов життя домогосподарств, Міністерство фінансів України, оцінка CASE Україна.

Мікропідприємці: створюють робочі місяця

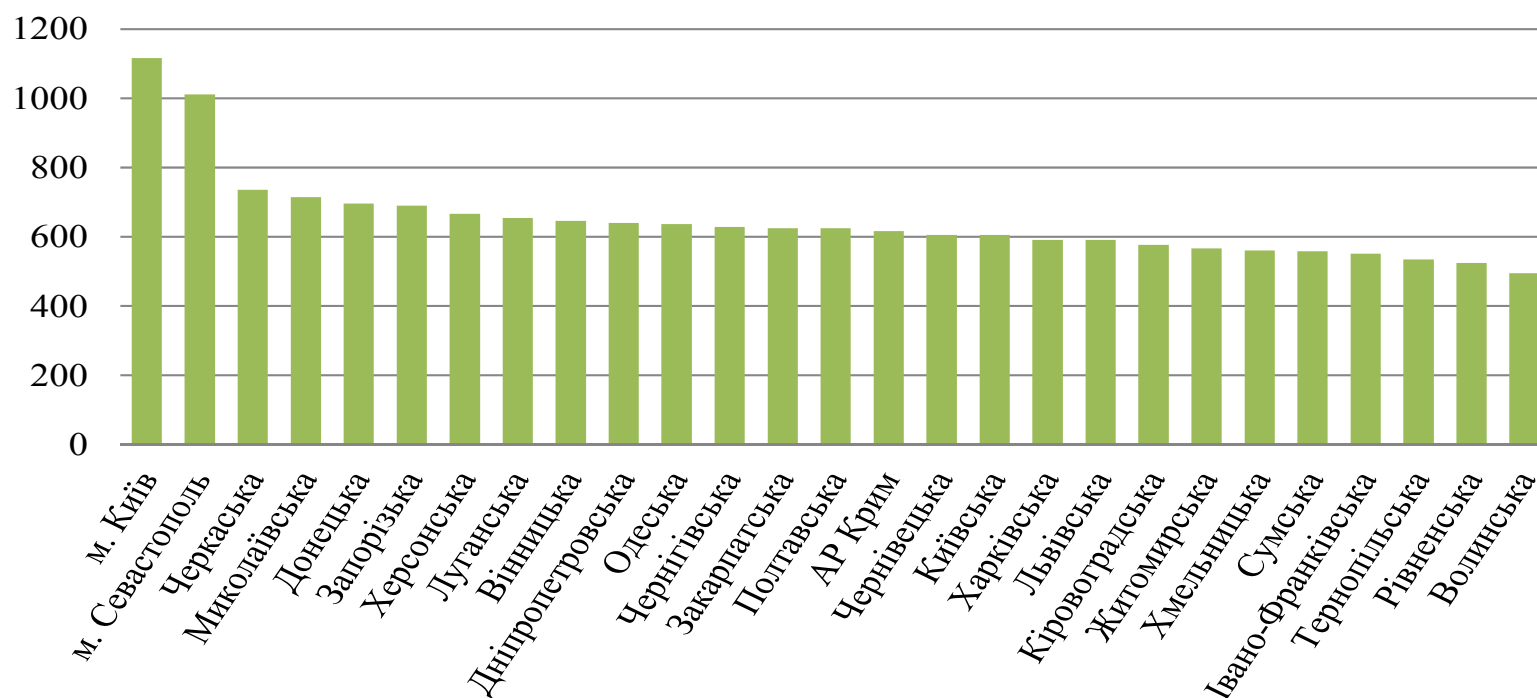

Ми можемо говорити про те, що
працююче населення годує пенсіонерів,
ми можемо говорити, що центральний
уряд існує за рахунок місцевих бюджетів,
однак ми не можемо казати, що одні
регіони годують інші

Регіональний розріз (2)

Податки на споживання (ПДВ, акцизи, імпортерне мито), грн., на одного працюючого, на місяць

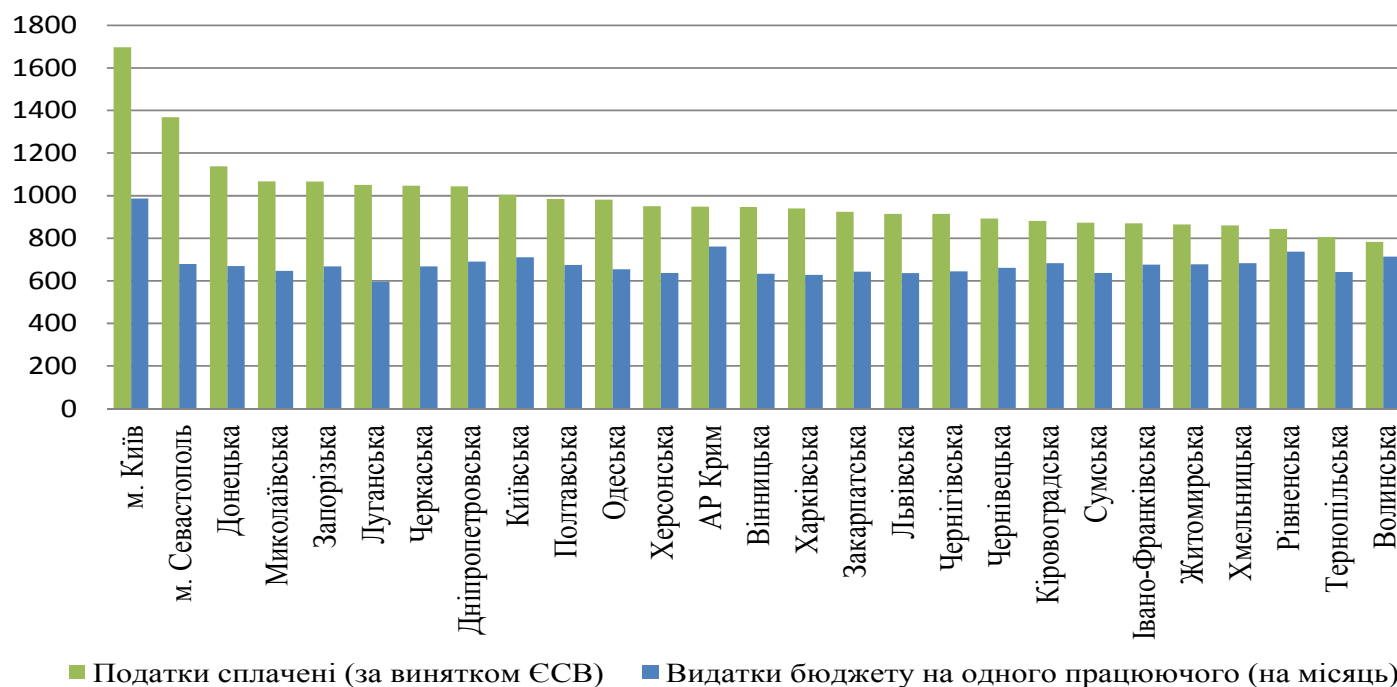
Джерело: Обстеження умов життя домогосподарств, Міністерство фінансів України, оцінка CASE Україна.

Регіональний розріз (3)

Навіть найбільш депресивні регіони України є досить самодостатніми в плані забезпечення себе податковими надходженнями та соціальними внесками

Податки до «центру»

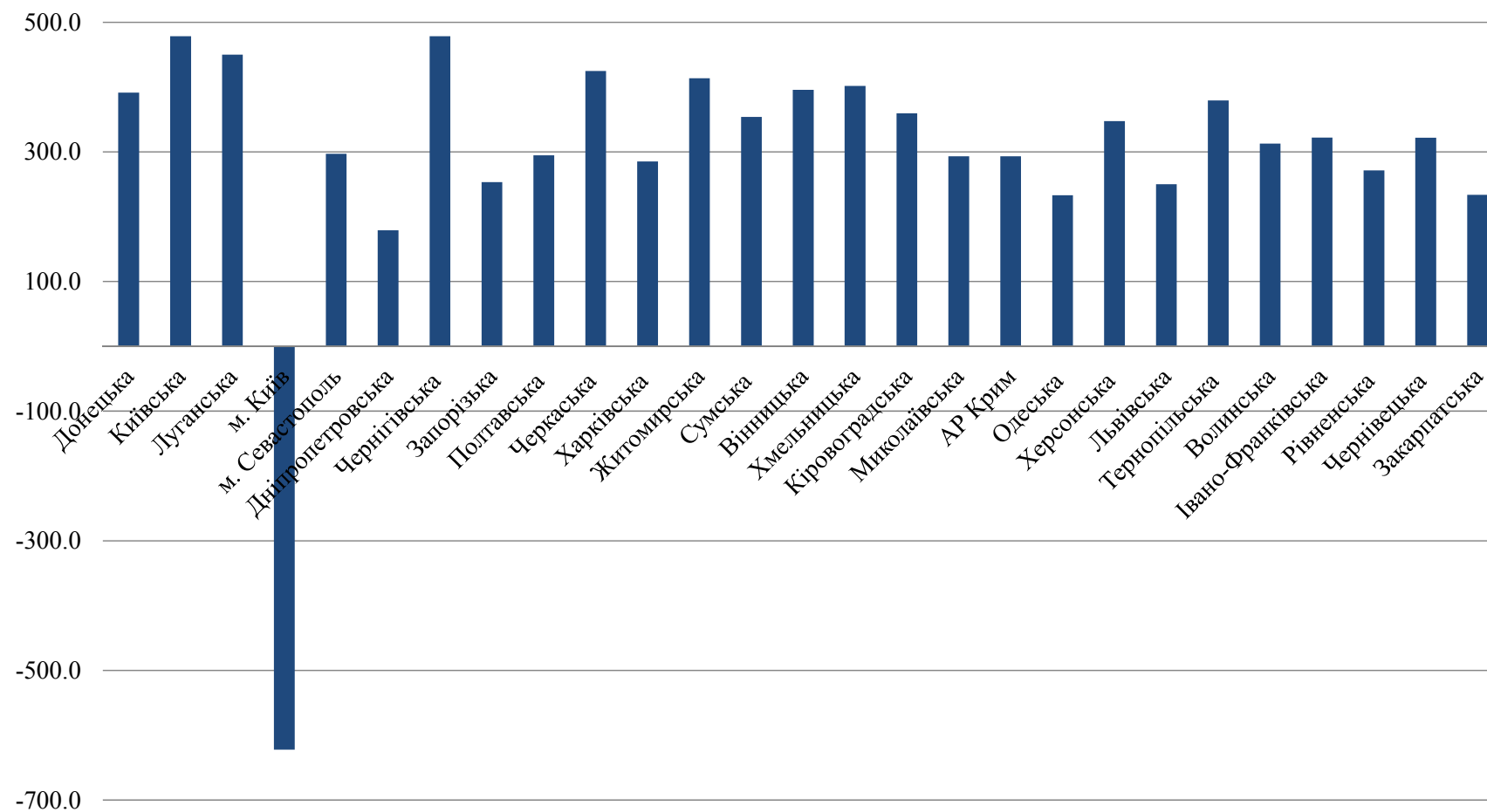

Джерело: Державний комітет статистики України, Міністерство фінансів України, оцінка CASE Україна.

Регіональний розріз (4)

Дотація на пенсійне забезпечення, грн., на одного працюючого, на місяць

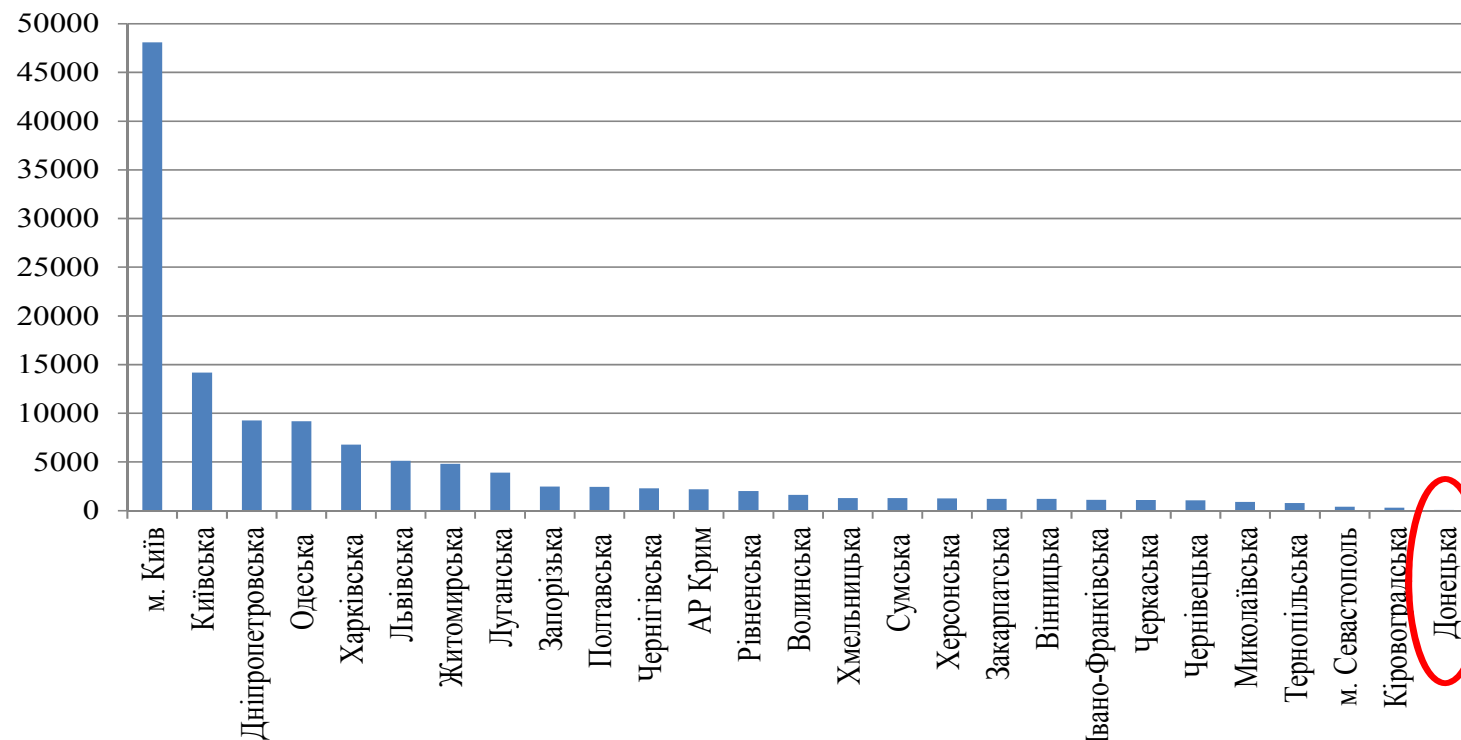

Джерело: Державний комітет статистики України, Пенсійний фонд України, оцінка CASE Україна.

Регіональний розріз (5)

Розвинені промислові регіони, які сумарно вносять великі податки до скарбниці, є одночасно і найбільшими споживачами цих бюджетних коштів.

Сплата ПДВ до бюджету (за вирахуванням відшкодувань експортерам), млн. грн.

Джерело: Державна податкова адміністрація України.

Куди йдуть наші гроші?

Рахунок від держави

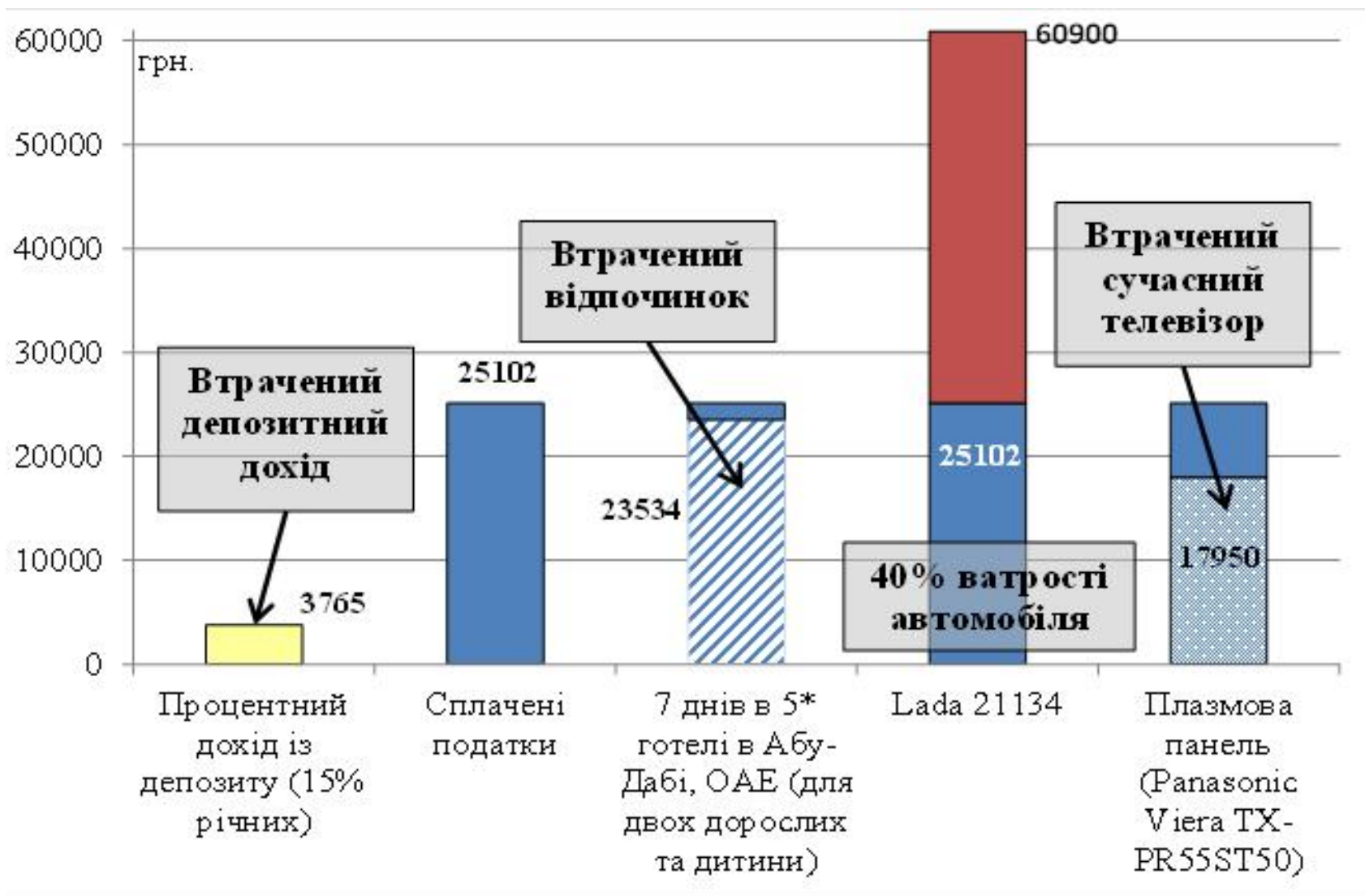

Рахунок за державні послуги, сплачений у 2011 році

Придбана послуга	Вартість, грн.	Структура
Державний апарат	768	3.1%
Відсотки по державному боргу	709	2.8%
Армія	392	1.6%
Міліція, прокуратура, суди	967	3.9%
Субсидії сільському господарству	226	0.9%
Субсидії шахтарям	301	1.2%
Ремонт доріг	505	2.0%
Охорона навколишнього природного середовища	115	0.5%
Розвиток житлово-комунального господарства	257	1.0%
Охорона здоров'я	1450	5.8%
Духовний та фізичний розвиток	319	1.3%
Освіта	2555	10.2%
Підтримка малозабезпечених та соціально незахищених	1297	5.2%
Інше	660	2.6%
Утримання пенсіонерів	14581	58.1%
УСЬОГО	25102	100%

Джерело: Міністерство фінансів України, Пенсійний фонд України, оцінка CASE Україна.

Що я втрачаю, сплативши державний рахунок?

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно

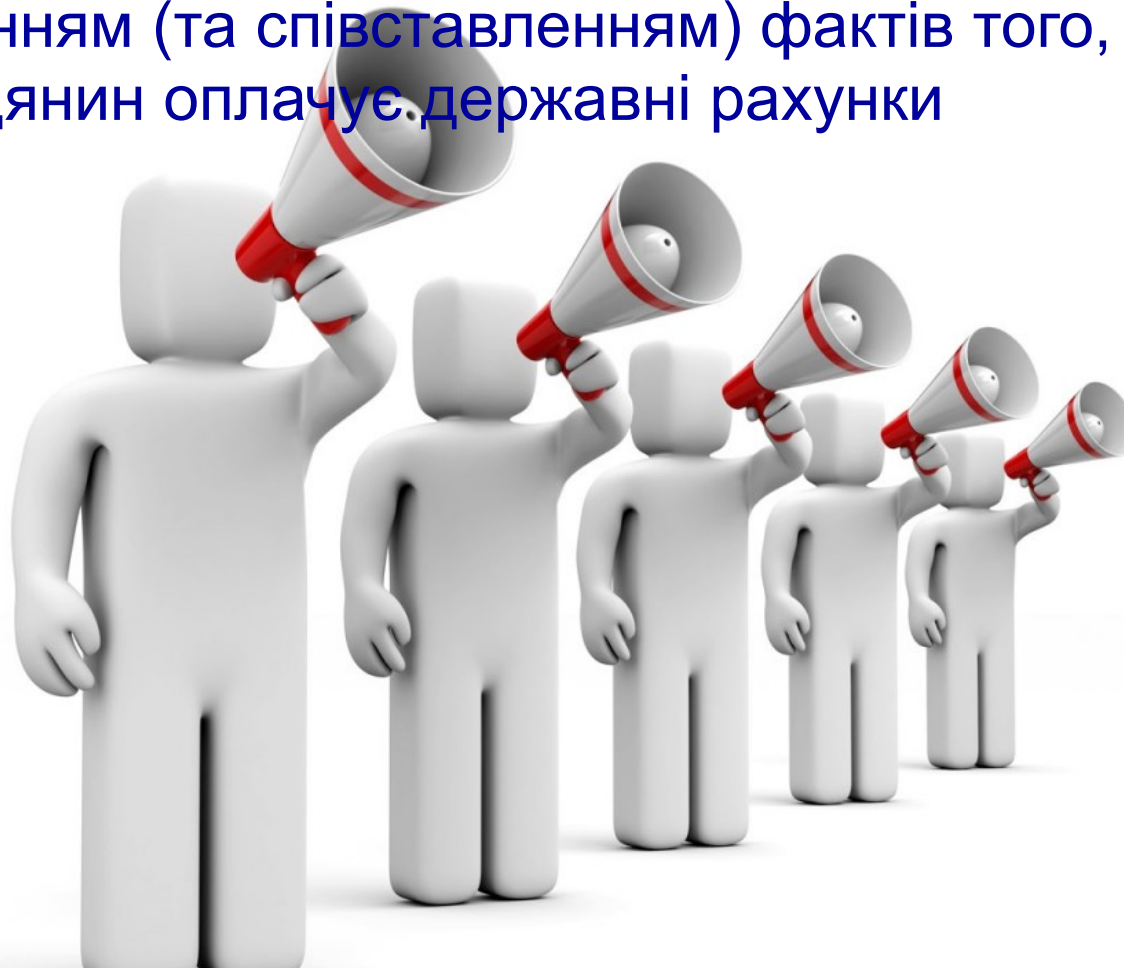

Немає абстрактної держави, яка всіх годує, а є мільйони громадян, які роблять внески, щоб підтримувати літніх людей; є мільйони більш заможних українців, які допомагають менш заможним; і є велика країна з багатьма регіонами, які у складчину наймають на роботу чиновників, щоб ті ефективно використовували по крупинкам зібрані кошти на освіту, на медицину тощо.

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно (2)

Потрібно проводити активну роз'яснювальну роботу з представленням (та співставленням) фактів того, що будь-який громадянин оплачує державні рахунки

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно (3)

Потрібно всіляко підтримувати обов'язкове загальне (без винятків) декларування доходів усіма громадянами.

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно (4)

Інформування про «валову» зарплату та соціальні відрахування під час прийому на роботу та регулярних розрахунків із працівниками

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно (5)

Акцентування уваги покупця на сплачених податках у фіскальних чеках.

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно (6)

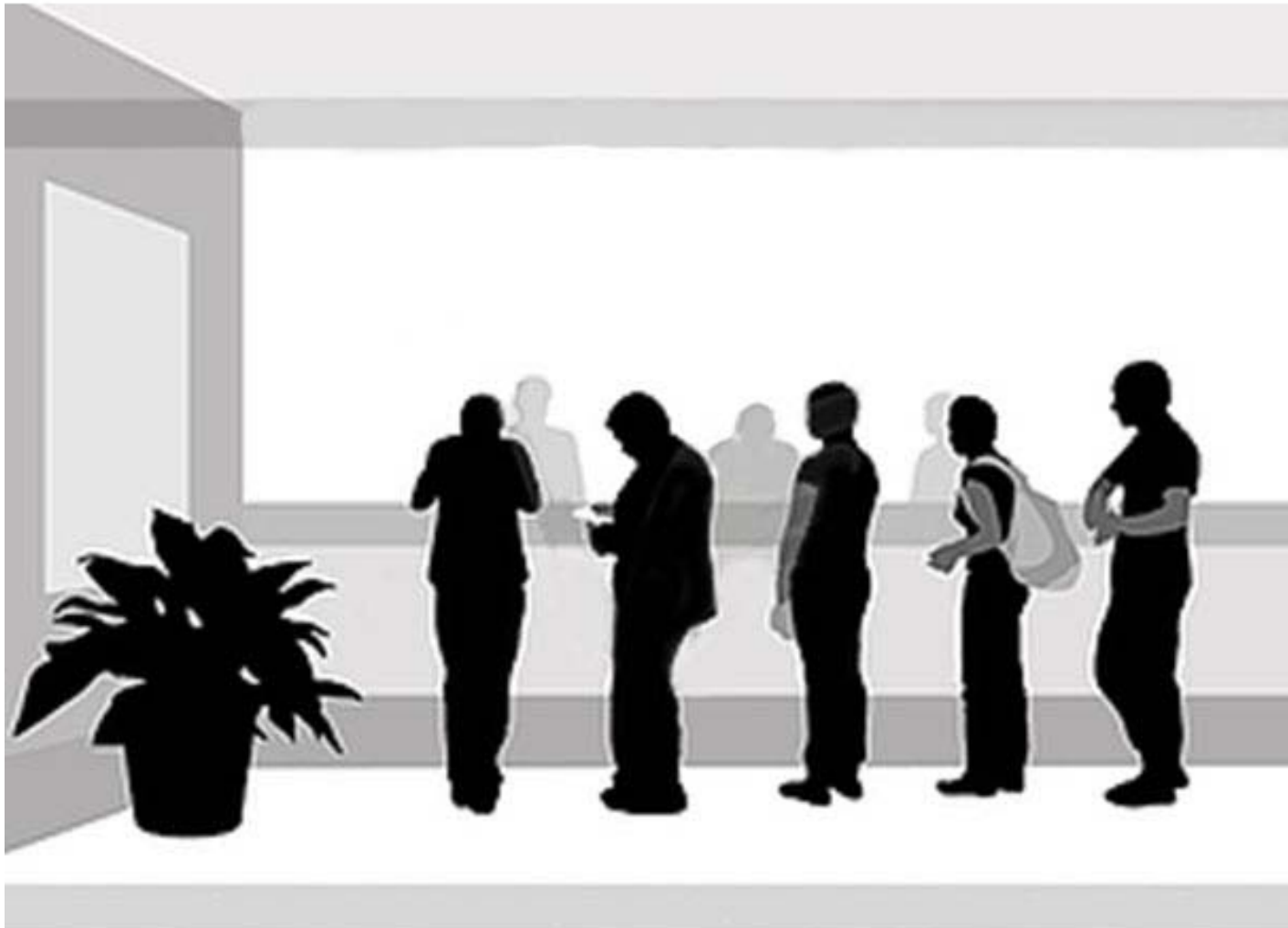
Введення до навчальних планів середньої школи та вищих навчальних закладів спеціальних занять, на яких учні старших класів / студенти отримували б інформацію про те, хто є платником податків

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно (7)

Самостійна сплата соціальних внесків і податків із доходів.

Звідки взяти свідомих платників податків та навіщо це потрібно (8)

Інструменти громадського контролю.

